

Aleg. 116.

Sprawozdanie

komisji prawnej o wniosku Wydziału krajowego w sprawie wyłączenia gmin Koziniec, Ponikiew i Kaczyna z okręgu Sądu powiatowego w Andrychowie a przydzielenie ich do okręgu miejsko-delegowanego Sądu w Wadowicach.

Wysoki Sejmie!

Położenie terytoryalne gmin Koziniec, Ponikiew, Kaczyna, liczących 1.954 mieszkańców razem tworzących trzy odrębne gminy polityczno-administracyjne, a jedną gminę katastralną, wpisaną do jednej księgi gruntowej, tudzież środki komunikacyjne wykazują niezbitcie, iż słuszną i sprawiedliwą jest rzeczą, by gminy te oddalone 7—8 kilometrów od Wadowic, siedziby c. k. Starostwa, do którego one należą, zaś 8—11 kilometrów w linii powietrznej od Andrychowa, z którym komunikacja z powodu złych dróg jest utrudnioną — były wyłączone z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Andrychowie i przydzielone do okręgu c. k. Sądu miejsko-delegowanego w Wadowicach.

Ścieżki względnie drożyny leśne, przez góry prowadzące, po których się mieszkańcy rzeczonych gmin obecnie do Andrychowa dostają, w czasie niepogody i w porze zimowej, jużto z powodu zasp śnieżnych, jużto z powodu wezbrania licznych w tej okolicy potoków górskich są nie do przebycia, jednym słowem przez znaczną część roku wszelka komunikacja między wymienionymi gminami a Andrychowem jest przerwana. Wówczas można tylko drogą przez Wadowice dostać się do Andrychowa, czyli przebywać przestrzeń 18—19 kilom. t. j. dwa razy większą. Tem niekorzystnem położeniem wymienionych gmin w obec Andrychowa, oraz utrudnioną komunikacją tłumaczy c. k. Sąd obwodowy w Wadowicach okoliczność, że mieszkańcy gmin rzeczonych mimo rzeczywiście znacznego obrotu gruntowego i handlowego i wywiązujących się stąd spraw spornych stosunkowo mało przysparzają czynności c. k. Sądowi powiatowemu w Andrychowie. Również prawidłowy tok spraw i pożądaný pospiech w wymiarze sprawiedliwości cierpi obecnie wskutek utrudnionej komunikacji, doręczanie pism sądowych i wezwań dla stron doznaje częstokroć zwłoki lub innych przeszkód, które z powodu niestawiennictwa stron lub świadków pociągają za sobą udaremnienie terminów lub innych czynności urzędowych.

Przeciwnie, wskutek ułatwionej komunikacji rzeczone gminy pozostają w żywych stosunkach handlowych z Wadowicami, a to tem bardziej, że liczne targi i jarmarki

tamże przedstawiają im pożądaną sposobność korzystnego zbytu ziemiopłodów i wyrobów przemysłu domowego.

Nie mniej musi się i to wziąć na uwagę, że Wadowice są zarazem siedzibą Starostwa, Sądu obwodowego, gimnazjum, Rady powiatowej, Rady szkolnej okręgowej i że każdy przybywający z rzeczonych gmin do Wadowic może jednym zachodem zamiast czas niepotrzebnie tracić na podróżach, wszystkie sprawy swoje pozatłatwiać.

Wszystkie władze, których opinię w tym względzie zasiągnięto, oświadczyły się zgodnie za wyłączeniem gmin Ponikiew, Koziniec i Kaczyna z okręgu Sądu powiatowego w Andrychowie i przydzielenie do okręgu miejsko-delegowanego Sądu w Wadowicach.

Przeciw wydzieleniu gmin wymienionych z okręgu Sądu powiatowego w Andrychowie, wniosła wprawdzie gmina miasta Andrychowa protest z ewentualną prośbą, aby na wypadek uwzględnienia petycyi rzeczonych gmin w miejsce tychże przydzielone zostały do okręgu Sądu powiatowego w Andrychowie gminy: Bulowice, Wilkowice, Czaniec, Gierałtowice, Przybrasz, Kocierz górny i dolny uzasadniając swe sprzeciwienie względnie prośbę tem, że dochody miasta Andrychowa i jej mieszkańców ucierpiały znacznie w skutek wydzielenia w ciągu lat ostatnich najbogatszych i najludniejszych gmin z okręgu Sądu powiatowego w Andrychowie.

W ten sam sposób motywowaną petycyę wniosła gmina miasta Andrychowa do Wysokiego Sejmu dnia 13. maja 1893, która jako niezatwierdzona uchwałą z dnia 20. maja 1893. przekazaną została Wydziałowi krajowemu.

Powody jednak naprowadzone tak w proteście jak i w rzeczonej petycyi nie są jednak zdaniem c. k. Sądu obwodowego w Wadowicach tego rodzaju, iżby w obec nich miały ustępować względy państwowo-administracyjne, tudzież względy na materialne interesa mieszkańców wyż wymienionych gmin, obecnym stanem więcej upośledzonych, aniżeli by to miało miejsce u mieszkańców miasta Andrychowa w razie zmniejszenia obrębu terytorjalnego i ludności Sądu powiatowego w Andrychowie w skutek wyłączenia gmin Koziniec, Ponikwi i Kaczyny z obrębu tegoż Sądu.

Co się zaś tyczy prośby gminy miasta Andrychowa, aby na ten wypadek wyłączono gminy Bulowice, Witkowice i Czaniec z okręgu Sądu powiatowego w Kętach, gminy Gierałtowice i Przybradz z okręgu Sądu powiatowego w Zatorze, gminy Kocierz górny i dolny z okręgu Sądu powiatowego w Slemieniu i do okręgu Sądu powiatowego w Andrychowie przyłączono, to dochodzenia przeprowadzone wykazały, że tak względy na położenie geograficzne i środki komunikacyjne owych gmin, jakoteż i względy techniczne i sądowno-administracyjne stoją uwzględnieniu tej prośby na przeszkodzie.

Z tych powodów tedy komisya prawnicza zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem w myśl §. 2. ustawy z 11. czerwca 1868 r. Nr. 59. Dz. p. p. oświadcza c. k. Rządowi opinię za uwzględnieniem petycyj gmin Ponikiew, Koziniec i Kaczyna o wyłączenie ich z okręgu c. k. Sądu powiatowego w Andrychowie, a przydzielenie do okręgu miejsko-delegowanego Sądu w Wadowicach, a za odmownem zatwierdzeniem prośby gminy miasta Andrychowa.

Lwów dnia 26. Stycznia 1893.

Przewodniczący:

Zoll.

Sprawozdawca:

Lenartowicz.